3-30 P. M.

ಇನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಕಳೆದ 2 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಸಿನ ಕೆಲಸಗಳೂ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ. ಬಡ್ಜಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಂಥ ಹಣ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಥದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

V-31/N72
N72-1-1-5
(B)4886.

BUDGET ESTIMATES FOR 1972-73
DEMANDS FOR GRANTS

(Vote on account)

Demand No. 1—Taxes on Income other than Corporation Tax.

Sri M. Y. GHORPADE (Minister for Finance).—Sir, on the recommendation of the Governor I beg to move:

That sums not exceeding Rs. 3,66,000 be granted on account, out of the consolidated fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1973, in respect of Taxes on income other than Corporation Tax.

MADAM SPEAKER.—Motion moved:

That sums not exceeding Rs. 3,66,000 be granted on account out of the consolidated fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the part of the year ending 31st March 1973, in respect of "Taxes on income other than Corporation Tax".

It is vote an Account. There will be no Cut Motions. This demand and all the other Demands are open for debate.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈಗ ತಾನೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಫಾರ್ ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್‌ನ್ನೂ ಮೂವ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಓಟ್‌ಆನ್‌ಅಕೌಂಟ್. ಆದ್ದರಿಂದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೇಳೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಮೊದಲು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಓಟಾನ್ ಅಕೌಂಟ್‌ನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೆ. ಅದು ತೀರ್ಮಾನವಾದ ನಂತರ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ತಾವು ಮೊದಲು ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ಇಟ್ಟಮೇಲೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಓಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಫಾರ್ ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಈಗತಾನೆ ಮೂವ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಎರಡನ್ನೂ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿ, ಆಗ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಎರಡರಮೇಲೂ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಜೊತೆಗೆ ಇದನ್ನೂ ಮಂಡಿಸಿದೆ. ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಫಾರ್ ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್‌ನ್ನು ನಾನೀಗ ಮೂವ್ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆ ಈ ದಿವಸವೇ ಮುಗಿಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಬೇಡ ಈ ಇಂಟೇರಿಯಂ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಮತ್ತು ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಎರಡರ ಚರ್ಚೆಯನ್ನೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಮಾಡೋಣ ಎಂದುದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಎರಡನ್ನೂ ಕವರ್ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನೂ ಬಲ್ಲೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ನಾಯಕ್ (ಕುಮಟಾ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಅನುಪೂರಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದವುಗಳು. ಅವರು ದೊಡ್ಡವಿದ್ಯಾವಂತರು. ಅವರಿಗೆ ಆಳವಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಜ್ಞಾನವಿದೆ; ಅವರಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ನವೀನತೆಯಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಬಂದಂಥ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಕೆಲವು ಅನುಪೂರಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನೀಗ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನ ಮಾನುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರತಕ್ಕ ಜನರು ನಮ್ಮುದ್ದು ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಹಕಗಳನ್ನು ಶತ ಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಮಾನುಗಾರರು ತಮ್ಮ ಗೃಹವನತಿಯ ... ...

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Madam, on behalf of the Opposition I wish to submit that when such an important subject such as the Demands for Grants is being discussed, it is but necessary that at least fifty per cent of the Ministry should be present in the House. I know, Madam, that the Council is going on but they should give top priority to the Assembly when we are discussing the Demands for Grants.

MADAM SPEAKER.—One Hon. Minister is there.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Just now he has come; but where is the Finance Minister? It is most improper on the part of the Ministers to leave the House when the discussion on the budget is going on; particularly, the Finance Minister must be present in the House. The Treasury Benches should respect the Opposition and the speakers who are raising points.

(*At this stoge, the Finance Minister entered the House*)

MADAM SPEAKER.—The Finance Minister is also here. Does the hon. Member think that the Finance Minister cannot go out even to ease himself. Just because he wants to say something, it is not fair on his part to make such comments.

(MR CHAIRMAN [SRI G. RAMA GOWDA] in the Chair)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ನಾಯಕ್.—

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ.....

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಯಾವಾಗಲೂ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಈಗ 2—3 ಜನರು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಫೋರ್ಡೆಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಚಿವರೂ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ.....

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವೀರಪ್ಪಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೂ ಫ್ರೊಸೀಜರ್ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಸಭೆಗೆ ಬಂದನಂತರ ಎದ್ದು ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಲೇಬಾರದೆಂಬ ನಿರ್ಬಂಧ ಯಾವ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅಂಥದನ್ನು ಕೈ ಬಿಟ್ಟು ಒಳ್ಳೇ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿರಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ.

ಧೇರ್ಮನ್ನರು.—ಬಡ್ಜೆಟ್ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎರ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇರಲೇ ಬೇಕೆಂಬ ಸಂಪ್ರದಾಯವೇನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿದ್ದರೆ ಸಾಕು ಕೆಲಸ ನಡೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೆ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ಟಿನ ಸದಸ್ಯರು. ಇಲ್ಲ ಏನೇನು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪಿ. ನಾಯಕ್.—ನಾನು ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಾನುಗಾರರು ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಹಕ ನಿವೇಶನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ದುರ್ಭರ ಪ್ರಸಂಗಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಾರೆಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವರು ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಗ್ರಾಹಕ ನಿವೇಶನಗಳೆಲ್ಲಾ ಇನ್ನೂ ಅರಣ್ಯ ಖಾತೆಯ ಅಂಕಿತದಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಕಾರಣದಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಮತ್ತಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೋ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಅವರಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಕೂಡಲೆ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲ ವಾಸಿಸುವ ಜನರ ರೀತಿ ಒಂದು ಮೈಶಿಷ್ಟ ರೀತಿಯದ್ದಾಗಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಮುಕ್ಕ, ಅಗೆಯರು, ಹಳೆಯರು ಈ ಜನರ ಸ್ಥಿತಿ ಅತ್ಯಂತ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲ ಜನರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಒಂದು ನಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವಾಸಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೆಂಬಲಿಗರಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಅದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದಂಥ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಇದ್ದರೂ, ಸರ್ಕಾರ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಆಗಲಲ್ಲ. ಅರಣ್ಯ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇನ್ನು ಉಳಿದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲ ಹರಿಗೆ ಹತ್ತಿರ ಈಗ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಲಿರುವ ಕಾಸ್ಟಿಕ್ ಸೋಡಾ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಿಂದ ಕೆಲವು ಜನಗಳಿಗೆ ರಿಹ್ಯಾಬಿಲಿಟೇಷನ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಪುನರ್ನಿವೇಶನ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಕಾಸ್ಟಿಕ್ ಸೋಡಾ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ತಾಂತ್ರಿಕ ತಜ್ಞರಿಗೆ ಮತ್ತು ನಿರುದ್ಯೋಗ ಪದವೀಧರರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಿಂದ ಬಾಂಬೆ, ಕಲ್ಕತ್ತಾ, ಮದ್ರಾಸ್ ಈ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ತಪ್ಪಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆಮೂಲಕ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉದ್ಧಾರವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಪರ್ವತದಿಂದ ಬಂದಂಥ ನೀರು ಅರಬ್ಬೀ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಶರಾವತಿ, ಗಗನಾಶಿನಿ, ಕಾಳಿನದಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಒಡ್ಡು ಹಾಕಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಸಿಹಿ ನೀರಿನಿಂದ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ವಿನಂತಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಭೂಮಿಗೆ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನೀವು ಏನು ಒಂದು ಸಮಾಜವಾದಿ ಸಮಾಜವಾದ ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೊರಟಿದ್ದೀರೋ, ಚುನಾವಣಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಆದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಈ ಪೂರಕ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ (ಸಾಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಹೊಸ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇವತ್ತು ಕಾಲು ಇಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದಿ ಗೆಳೆಯರು ಈ ಕಡೆ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅವರು ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನೆ, ಸಮಾಜವಾದಿ ಘೋಷಣೆ ಮುಖೇನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದು ಹೊಸ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಒಂದು ಹೊಸ ವರ್ಗವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವರ್ಗ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ಸ್ ಎಂದು, ಅವರನ್ನು ನಂಬಿ ಅನೇಕ ಜನ ಗೇಣಿ ರೈತರು ತಲೆ ಮೇಲೆ ಕೈ ಹೊತ್ತು ಕೂತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಭೂಸುಧಾರಣ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಸಂರಕ್ಷಿತ ರೈತ ಎಂದು ರುಜುವಾತು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅವನು 1965ನೇ ಇಸವಿ ಹಿಂದಿನ 12 ವರ್ಷದ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಓದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ 12 ವರ್ಷದ ಮೇಲಿನ ಆ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. 1965 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ 1952—53 ನೇ ಇಸವಿಯ ಪಹಣಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ 1958—59 ನೇ ಇಸವಿಯ ಹಿಂದಿನ ಎಲ್ಲಾ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನೂ ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಗೇಣಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಂರಕ್ಷಿತ ರೈತ ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ಖಾತೆ ಆಗಬೇಕಾದರೆ 1952 ನೇ ಇಸವಿ ಪಹಣಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ದಾಖಲೆ ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ಸ್ ರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಲ್ಲ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಪೀಲು ಹೋಗಿ, ಅದನ್ನು ಸೈಕೋರ್ಟ್‌ನವರು ರದ್ದುಪಡಿಸಿ ಹೊಸದಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ಸ್‌ಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಅವರು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮಾತೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮೀಟಿಂಗ್ ಕರೆದರೆ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಇರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಕೇಳಿದರೆ ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ಊರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ಸ್‌ಗಳು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸಭೆ ನಡೆಸುವ ಸಂದರ್ಭ ಇದೆ. ಈ ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಬಾಬಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಕೇಳುವ ಎಲ್ಲಾ ರೆವಿನ್ಯೂ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಓದಗಿಸುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಬೇಕು. ಆವಾಗ ಮಾತ್ರ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ದಾಖಲೆಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಅನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಇದು ಗಜಗರ್ಭ ಇದ್ದಹಾಗೆ. ತಾವು ಸಮಾಜವಾದ ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ? ನಿಮ್ಮ ಮಾತಿನಿಂದ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈಗ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾರ್ಯವು ಕುಂಟುತ್ತಾ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕೇಗಾದರೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಯತಶ್ಚಿಯಾಗಿ ಈ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಾಗರದ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ 7 ಸಾವಿರ ಅರ್ಜಿಗಳಿವೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 7 ವರ್ಷವಾದರೂ 500 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಿಲೇ ಆಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು 1500 ಗೇಣಿ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. 1965ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರಿನಲ್ಲಿ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬಂತು, ಅದನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿದೆವು. ಕಾಗೋಡಿನಲ್ಲಿ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಿ ಶ್ರಮ ಪಟ್ಟೆವು. ಆದರೆ ಅದು ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಿಗೆ ಈ ವಿಷಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಖಾತೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಕೂಡ ಕಾನೂನಿನಂತೆ ಒಂದು ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಹೊರಡಿಸಿಲ್ಲ. ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರ ಸರಕಾರ ಮಾತ್ರ ಈ ರೋಪಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಈಗಿರುವ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸರಕಾರವೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿತ್ತು, ಅದೇ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿದೆ. ಅವಾದರೂ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಾಗಿ ನೀವು ಹೇಳುವಾಗ ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ಇಷ್ಟು ಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಖಾತೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾತು ಕೊಡಿ. ಗೇಣಿದಾರರ ಹೆಸರಿಗೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಖಾತೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾದ ವಚನಭ್ರಷ್ಟತ್ವ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಿಕ ನಟವರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಹಣ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದಮೇಲೆ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವುದು ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಚುನಾವಣಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಭಾಷೆ

ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಭೂನುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಆರ್ಡರನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ರೈತರನ್ನೂ ಯಾವುದೇ ನಂದ ರ್ಭದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಜಮೀನಿನಿಂದ ಬಿಡಿಸಬಾರದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ವಿಧಿ ಇದೆ. ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಧ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಎದೆ. ಆದರೆ ಅದರಂತೆ ನಡೆದರೆ ಯಾರಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಕಾನೂನನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಇರುವ ರೋಪವನ್ನು ನರಿಪಡಿಸಿ ಪ್ರಗತಿಪರಾಯಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಎಕ್ಸೈಜು ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಒಂದು ಹೊಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಹರಿಜನರು, ಗಿರಿಜನರು ಮುಂತಾದ ಬಡವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ, ಸಾರಾಯಿ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಹೆದರಿಸುತ್ತಾರೆ. ದಾರಿದ್ರ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಿರುಕುಳದಿಂದ ನರಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ನಿಲ್ಲಬೇಕು.

ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ಇಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಮೈಜ್ಞಾನಿಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಈ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಓಟರುಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ನತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಊರಲ್ಲಿರುವವರು ಊರು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟೋ ಜನರ ಹೆಸರು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಯಸ್ಕನಿಗೂ ಮತ ನೀಡಲು ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾದ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸಲ ಮಾಡಿರುವಂಥ ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಪಟ್ಟಿ ಹಿಂದೆಂದೂ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸುವಾಗ ಒಂದು ಡೂಪ್ಲಿಕೇಟ್ ಮನೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು ಹೆಸರು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಚುನಾವಣೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಡೂಪ್ಲಿಕೇಟನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಓಟು ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಪಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಸರೇ ಇಲ್ಲದೆ ಹೊಡೆದಾಟವಾಗಿದೆ, ಜನರಲ್ಲಿ ಅಶಾಂತಿಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗಿರುವ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ರದ್ದುಪಡಿಸಿ ಹೊಸಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸಬೇಕು.

ಜನರರ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬಾಬ್ತಿಗೆ ಬಂದರೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಕಥೇರಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬೇಕ್ಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಸಮಂಜಸವೇ ? ದುಂದುವೆಚ್ಚ ಬೇಡವೆಂದು ಮೊದಲಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ದೇಶದ 23 ಕೋಟಿ ಜನರು ಮೂರಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಅನೇಕ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ವಿನಾಕಾರಣ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಡಮೆ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮದು ಬಡದೇಶ. ಆದುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ, ಅವರ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದನ್ನು ದಯೆಯಿಟ್ಟು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಭೋಗ ವಿಲಾಸಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಕಡಮೆಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ರೀತಿ ಸದ್ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ದುಂದು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಬಾರದು.

4-00 P.M.

ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಆಫ್ ಜಸ್ಟಿಸ್, ಈಚೆಗೆ ನ್ಯಾಲ್ಸ್ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ, ಕೋರ್ಟುಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿವೆಯೇ ಏನಹ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಹುಬೇಗ ಜನರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ತಮ್ಮ ನೆರೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲ ಸಿಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಕೂಡ ಒಂದೊಂದು ಕೋರ್ಟನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಸಾಗರದ ಒಂದು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಶಿಕಾರಿಪುರ, ಸೊರಬ ಹೊಸನಗರ ಈ ಮೂರು ಪ್ರದೇಶದ ಜನರು ಬಂದು ಹೋಗಬೇಕು ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ನ್ಯಾಯವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ದೊರಕಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ಮಾತು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಮಂಡಲ ಇದ್ದು ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಮೈಸೂರು ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಹೊಸದಾಗಿ ಆಗಿದೆ. ಈ ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ರದ್ದುಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಚಳುವಳಿಯು ಕೂಡ ಹೊರಗಡೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಎನ್ನ ತಕ್ಕದ್ದು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಸಂಸ್ಥೆ, ಈಗಲಾದರೂ ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಶರಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ನೂರಾರು ಜನ ಕಾರ್ಮಿಕರು 10—15 ವರ್ಷಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಹೆಂಗಾಮಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್

(ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು .ಯಾರು ಆಗಿದ್ದಾರೋ ಅವರು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಜನರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಈಗ ಹಂಗಾಮಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವವರಿಗೆ ಸರ್ವೀಸ್ ಸೇರಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರನ್ನು ಎಂ. ಎಸ್. ಐ. ಬಿ. ಗೆ ಸೇರಿಸುವುದೋ ಅಥವಾ ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಸೇರಿಸುವುದೇ ಎನ್ನುವುದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಗಲಭೆ ನಡೆದು 30—32 ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ನಡೆದು ಅನೇಕ ಜನರನ್ನು ಸಸ್‌ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ರದ್ದುಪಡಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಹೇಗೆ ದೊರಕಿತು, ಇದಕ್ಕೆ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ಬಾಬಿನಿಂದ ಹಣ ದೊರಕಿತು, ಎಲ್ಲಂದ ಬಂತು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದ ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಬೇರೆ ಇರಾಖೆಯಿಂದ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಅನುಭವ ಇರತಕ್ಕಂತ ಜನರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂಥ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ, ಈ ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸಂಸ್ಥೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಏನು ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇರಾಖೆಯಿಂದ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲುಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ರದ್ದುಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು (ಗಾಂಧಿನಗರ).—ನಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಆರ್ಥಿಕಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೇಡಿರ ತಕ್ಕಂಥ ಈ ಬೇಡಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇದು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಬೇಡಿಕೆಯಾದರೂ ಕೂಡ ನಾನು ಅರಿಸಿಬಂದಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳ ಪರವಾಗಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಗಾಂಧಿನಗರವಾದರೂ ಅದು ಸುಮಾರು 85 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಹರಿಜನರು, ಬಡವರು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರು ಇರತಕ್ಕಂಥ ನ್ಥಳವಾಗಿದೆ. ಈ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೂಡಾ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ವಾಗಿ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 76 ಐಟಮ್‌ಗಳು ಇವೆ. ಈ 76 ಐಟಮ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಐಟಮ್ ಕೂಡ ಕಾರ್ಮಿಕರ, ಬಡವರ ಅಥವಾ ಹರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ, ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನರಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲ. 25 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ತರುವಾಗ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂದರೋ? ಅಥವಾ ಹಿಂದಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬರೆದಿದ್ದಂಥಾದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಎನ್ನುವುದು ನನಗಂತೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಬಹಳ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಯಾರ ಮನಸ್ಸು ನೋಯಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಪರಮಾನ ಬರುವ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವನ್ನು ಒಳಹೊಕ್ಕು ನೋಡಿದ್ದರೆ ಇಂತಹ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಹೇಳದೆ ಇರುವಂತ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಇದು ಯಾರು ತಂದರೋ? ಇದು ನಾವು ಒಪ್ಪತಕ್ಕಂಥ ಸಮಾಜವಾದಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಆಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೋಯಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟುವಾಗ ಕೆಲವು ಎರಡು ಪೌಂಡು, ಕೆಲವು 11 ಪೌಂಡು ಇರುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿ ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿ 11 ಪೌಂಡು, 2 ಪೌಂಡು ತೂಕದ ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿತ್ತಿದ್ದವೆ? ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡ ಬೇಕು, ಯಾರ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೋ ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. 2 ಪೌಂಡ್ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದರೆ ಅವರು ದೊಡ್ಡವರಾದಮೇಲೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೇರತಕ್ಕ 50 ಪೌಂಡ್ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರುವುದಕ್ಕಾವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಮಕ್ಕಳು ಯಾವಾಗ ಅನಾರೋಗ್ಯದಿಂದ ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ ಆಗ ದೇಶವೂ ಅನಾರೋಗ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವಾಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾರೆ ಆವಾಗ ದೇಶವು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಕಾರ್ಮಿಕರ ನಡುವೆ ಹುಟ್ಟಿದವನು. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮಧ್ಯೆಯೇ 40 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಬೆಳೆದಂತ ಮನುಷ್ಯ, ಅಷ್ಟುಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ, ರಾಜಕೀಯ ದಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕಳೆದಿದ್ದೇನೆ, ಅನೇಕರ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಅನೇಕ ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಖುದ್ದಾಗಿ ನೊಂದವನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಕಟ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಸಂಕಟವನ್ನು ತಮ್ಮಮುಂದೆ ತೋಡಿಕೊಳ್ಳು

ವಾಗ ಒಬ್ಬಬ್ಬರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವುಂಟಾದರೆ ಅದನ್ನು ತಾವು ಸಮಾಜದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸ ಬೇಕು, ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕಂತ ಒಂದು ಅಂಶ ಈ 76 ಐಟೆಮ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲ, ಕಾರ್ಮಿಕರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲಿ ಒಂದು ಅಂಶವೂ ಇಲ್ಲ. 71-72ರ ಬೇಡಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಐಟೆಮ್ ನಂಬರ್ 22ರಲ್ಲಿ Advances and Loans ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ 25,95,300 ರೂ. ಇದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮುಂದೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಪೇಜ್ ನಂಬರ್ 48 ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರ್ 54 ರಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ವಿವರಗಳು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು.—ತಮಗೆರ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಗೋಪಾಲಪುರ ಎಂಬ ಪ್ರದೇಶ ಇದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ರೋಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಇದು ಸುಮಾರು 5—6 ಅಡಿಗಳಿರುವ ರೋಡು, ರೋಡು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಎದುರು ಬದಿರಿಗೆ ಮನೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ, ಒಂದು ಮನೆಯಿಂದ ಮೋರಿಗೆ ಉಗಳಿದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮನೆ ಮುಂದೆ ಹಾರುತ್ತದೆ, ಇಂತಹ ಹರಿಜನರೇ ಇರುವ ಗುಡಿಸಲುಗಳ ಜನರಿಗೆ ಈ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಚೇರ್ಮನ್ನರು.—ಇವೆರ್ಲಾ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟುಗಳ ಐಟಂಗಳು ಏನಿವೆ ಅವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಇವೆರ್ಲಾ ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದು; ಇದಕ್ಕೆ ಸಭೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಮಾತನಾಡುವುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು.—ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡದೆ ಇತರ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಏಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಇದನ್ನೂ ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಸುಮಾರು ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಜನ ಆದರಲ್ಲೂ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಹರಿಜನರ ಗುಡಿಸಲುಗಳು ಹಿಂದೆ 64 ಗುಡಿಸಲುಗಳು ಇದ್ದದ್ದು ಇಂದು ನಗರದಲ್ಲಿ 146 ಗುಡಿಸಲುಗಳಾಗಿವೆ, ಇಂತಹ 144 ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನಕ್ಕೆ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೇ? ದಿನೇ ದಿನೇ ಇಂತಹ ಗುಡಿಸಲುಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರೇ ಬರುತ್ತಿವೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಯಾವಾಗಲೂ ಬೆಂಗಳೂರು ಸುಂದರ ನಗರ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಬಂದಾಗ ರಾಲ್‌ಬಾಗು ಹಾಗೂ ಪೋತಿ ಮಹಲ್‌ಗಳೆಂದು ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಬರೀ ಹರಿಜನರೇ ಇರುವ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕಡೆ ಸರಕಾರದ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇವರನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತರಲು ಯಾವ ರೀತಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಬಡಜನರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಏನೂ ಅನುಕೂಲಗಳು ಆಗಲಿಲ್ಲ, ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ವನತಿ ನೀರು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಮುಂದೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟು ಬರುವಾಗ ನೋಡಬೇಕು, ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸರ್ವರಿಗೆ ಸಮಪಾಲು ಸರ್ವರಿಗೆ ಸಮಬಾಳು' ಎಂದು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪುರವರು ಹೇಳಿರುವ ವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ನಂಬಿಕೆಯುಳ್ಳವನು. ಪೂಜ್ಯ ಗುರುಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಂತವೇರಿ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಬಂದಂತಹ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬರಿದಿರತಕ್ಕ ನಾನು ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಈ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ, ನನ್ನ ನೆನಪು ನನ್ನ ಪೂಜ್ಯ ಗುರುಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಗೌಡ ಶಾಂತವೇರಿಯವರ ಕಡೆಗೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ, ಅವರನ್ನು ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ನಮಿಸಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತು ಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸಮಾಜವಾದ ಎಂದು ಸಾರಿಕೊಂಡು ಈ ಬಾರಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರದ ಗದ್ದುಗೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಏರಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಇಂದಿರಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಅಥವಾ ಆಡಳಿತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಇಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಕಳೆದ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇದ್ದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇ ಇಂದು ಇಂದಿರಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಹಾಗೂ ಸಿಂಡಿಕೇಟು ಎಂದು ಆಗಿದೆ; ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲ, ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಸರಕಾರ ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಬಂದರೂ ಇನ್ನೂ ಬಡತನವನ್ನು ಹೋಗರಾಡಿಸಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ, ದೇಶ

(ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ)

ದಲ್ಲಿರುವ ನಿರುದ್ಯೋಗವನ್ನು ಹೋಗರಾಡಿಸಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ, ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಂಪರೆ ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿವೆ, ಈಚೆಗೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅದು ಆಡಳಿತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು, ಸಮಾಜವಾದಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಗರೀಬ ಹಠಾವೋ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಘೋಷಣೆಗಳಿಂದ ಬಡತನವೇನೂ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯತಃ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಕಾಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸರಕಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳದೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಜನರ ಜೀವನವೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ, ನಮ್ಮ ಜನರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಜನರು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದರಂತೆ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಏನೇನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ, ಇಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ತರುಣ ತರುಣಿಯರು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಅವರ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಇಂತಹ ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಿಮ್ಮ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೀರಿ ? ಇಂತಹ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಹೀಗೆ ಈ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮುಂದೆ ಇದು ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಸುಮಾರು 40 ರಕ್ಷ ಮಂದಿ ರಿಜಿಸ್ಟರು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂದು ಈ ನಿರುದ್ಯೋಗವನ್ನು ಹೀಗೆ ಬೆಳೆಯಲು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಇದ್ದಂತಹ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಜನರಿಂದ ರಕ್ತ ಕ್ರಾಂತಿಯು ಆಗುವ ಕಾಲ ಬರುವ ಕಾಲ ಇಲ್ಲದೇ ಇಲ್ಲ, ಇಂದು ಜನ ನಿಮ್ಮ ತಾಳ್ಮೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿರುವ ಜನ ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಕಾಲ ಇವರುಗಳು ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಿ ಇರಬೇಕು ! ಮುಖ್ಯ ನಮಗೆರ್ಲಾ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳತನ, ದರೋಡೆ, ಲೂಟಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿವೆ, ಇಂತಹ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಬಡತನವನ್ನು ನಿವಾರಣೆಗೆ ಇಂದು ತಂದಿರುವ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನನಗೇನೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಮರೆನಾಡಿನಿಂದ ಬಂದಂತಹವರು. ನಾನು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಬಂದವನು, ಮರೆನಾಡಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸರಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿಯೂ ಗಮನ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಹಿಂದೆ ಮರೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದರು, ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಕೂಡ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀವಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ನವರು ಇದ್ದರು. ಇವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾಗ ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವರನ್ನು ಅಂಬಾರಿ ಮೇರೆ ಕೂರಿಸಿ ಅವರ ಜಂಬೂಸವಾರಿ ಮಾಡಿಸಿದರೇ ಹೊರತು ಅವರು ಮರೆನಾಡಿನ ಯಾವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಅಂದು ಅವರನ್ನು ಜಂಬೂಸವಾರಿ ಮಾಡಿಸಿದವರು ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಮರೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಏನೇನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ, ನಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೆ ಎಂದರೆ ಮರೆನಾಡಿನ ಮುಖ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ ಶಿವಮೊಗ್ಗಾದಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ಕವಿಗಳು ಹುಟ್ಟಿ ಹಾಡಿರುವುದು. ''ಮರೆನಾಡದು ಮಲೆಯ ಬೀಡದು, ಸಿರಿಯ ಚೆಲುವಿನ ಗೂಡದು ಅಲ್ಲಿ ಸಗ್ಗವೇ ನೂರೆಹೋಗಿದೆ ನಂದನವೆನಾಡೆಲ್ಲವು'' ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮರೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರಿ ಮಾರ್ಗಗಳು, ಪಶುವೈದ್ಯಶಾಲೆಗಳು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗಳ ಅನುಕೂಲತೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿಸಿದಂಥ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಅಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಯಾರೂ ಕಣ್ಣು ಹಾಕಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಾಲೆಯ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ತಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಮರೆನಾಡಿನ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಊರಿಗೊಂದೇ ಮನೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಬಡವರಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹವರು ಮಂತಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಪೂರ್ತಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಪಶುವೈದ್ಯಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಮತ್ತು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಸಹ ಕಟ್ಟಿಸಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ನೆರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಕಾಗೋಡ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಗೇಣಿದಾರರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಭೂಹೀನರ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಮರೆವಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಭೂಹೀನರು ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ವಿನಃ ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆ ಇನ್ನೂ ಬಗೆಹರಿದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗದ ಭೂಮಾಲೀಕರು ಹಿಂದುಳಿದ ಜನರಿಗೆ, ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಉದ್ಧಾರದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿಸದೆ, ತಾವೇ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಭೂಹೀನರ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂಬುದು ದಾರುಣ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಭೂಹೀನರ ಸಮಸ್ಯೆ ನಮ್ಮ ಮರೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಅಸೇತು ಹಿಮಾಚಲ ಪರ್ಯಂತ ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಭೂಅಕ್ರಮಣ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಭೂಹೀನರು ಇದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಇದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಭೂಮಿಯನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂತಹ ರೈತಾಪಿ ಬಡವರ್ಗದ ಜನರು ಸರ್ಕಾರೀ ಜಮೀನನ್ನು ಅಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅಂತಹ ಜಮೀನನ್ನು ಅವರಿಗೇ ವಹಿಸಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದುವರೆಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಕೃಪೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಬಡ ಭೂರಹಿತರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ಶ್ರೀಮಂತರು, ಬಂಡವಾಳಷಾಹಿಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನನ್ನು ಅಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡು ಲಪಟಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಭೂಹೀನರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಭೂ ಅಕ್ರಮಣ ಚಳುವಳಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಯಾವ ರೈತರು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಸಬು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಯಾವ ರೈತರು ಬೆವರು ಸುರಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯ ತುಂಬಿದವರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ, ಪೈಶಾಚಿಕ ದ್ರಾಷ್ಟ್ಯತ್ವ ತುಂಬಿದವರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಅಂತಹವರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಕ್ರಮ ಮಾಡಿಕೊಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ನಿಜವಾದ ಮಣ್ಣಿನ ಮಕ್ಕಳು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಅವರು ಅಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಅವರ ಹೆಸರಿಗೇ ಖಾತೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ಈಗ ಜಮೀನುದಾರರು, ಗೇಣಿದಾರರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ತಕರಾರೇ ತಕ್ತೆದಾರರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೊಸ ವರ್ಗವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ! ಇಂತಹವರಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎಕರೆಗೆ 600 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಚೇರ್ಮನ್‌ರವರು.—ಅದು ಮೊದಲನೆಯದಲ್ಲ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅಂತಹವರನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಖಾತೇದಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಟಿ. ಟಿ. ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಈಗ ಅನೇಕ ಜನ ಶ್ರೀಮಂತರು ಕೂಡ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಖಾತೇದಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಶ್ರೀಮಂತರು ಕೂಡ ಖಾತೇದಾರರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮಂತರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಕ್ರಮ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅಂತವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಗೆಳೆದು, ಭೂಮಿಯನ್ನು ವಾಪಸ್ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಭೂಹೀನರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಮಣ್ಣಿನಮಕ್ಕಳು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅಂತಹವರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮೊದಲು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದಂಥ ಮತ್ತು ಫಲವತ್ತಾದ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಯಾರೋ ಶ್ರೀಮಂತರ ಜಮೀನಿಗೆ ಅಥವಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ನದನ್ಯರ ಜಮೀನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡದೆ, ನೂರಾರು ಜನ ಬಡ ರೈತರ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಯವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಎನ್. ಜಿ. ಓ. ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಎನ್. ಜಿ. ಓ. ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ, ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವ ಯಾವ ಉಪಾಯವೂ ಇದುವರೆಗೆ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ ವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎನ್. ಜಿ. ಓ. ಗಳ ಸಂಬಳದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರ ವೇತನದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದಂತೆ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ವೇತನವನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಅಥವಾ ಸಮಾನ ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಸರ್ಕಾರದ ಮೊದಲನೆಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಂಚ ರುಷುವತ್ತುಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ? ನಾನು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಫೋರ್ಡ್‌ಡೆಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಅವರು ಅರ್ಥ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು. ಅವರು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ನಾಡೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುವಂತಹ ಅರ್ಥ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ಅವರು ದುರದೃಷ್ಟದಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾಡಿನ ಹಿರಿಮೆ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯ. ಆದಾಯಗಳನ್ನುವ ಉಪಯುವನ್ನು ಶ್ರೀಲೋಕಿಯಾ ಅವರು ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಂಚಿನಿಂದಲೂ ಕಳೆಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪೂಜ್ಯ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಕೂಡ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಪೆಚ್ಚಿದ ಮೇರೆ ಮಿತಿ ಹಾಕುವುದು. ಪೆಚ್ಚಿದ ಮೇರೆ ಮಿತಿ ಹಾಕುವುದು ಎಂದರೆ 1500 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 2000 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಳಗೆ ಪೆಚ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಪೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎರಡು ನಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ದಿವಂಗತ ಡಾ. ಲೋಕಿಯಾ ಅವರು ಆಗಿನ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಮೊರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯಿ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಉಳಿತಾಯದಿಂದ ಬರುವ ಹಣದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ರಾಗೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಕನ್ನಡದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾನನ್ನೂ ಕೂಡ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕಾನೂನು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಲ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

4-30 P.M.

†ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣಗೌಡ (ಯಲಹಂಕ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ತಜ್ಞರು ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ಪಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರತಕ್ಕಂಥವರು ಆದ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅನುಮಾನವೂ ಇಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರು 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೋ ಆ ರೀತಿ ಇರದೆ ತಮ್ಮ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಜನಗಳೂ ಸಹ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳೂ ಕೂಡ, ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಂತಹವರು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಈ ಸಮಾಜವಾದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಹಕರಿಸದಿದ್ದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಯುವಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜವಾದದ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಜನಗಳ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಮಧ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರು ಹೆಚ್ಚು ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಮಾಜವಾದದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಮಾಜವಾದದೊಡನೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗದಿದ್ದರೆ ಸಮಾಜಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಅಂತಹವರಿಂದ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬರುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅನುಮಾನವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದವರು ತಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಹೊಸ ಯುಗ ಏನು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ, ಯಾವ ಒಂದು ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ನಾವು ತರುತ್ತೇವೆ.

ಎಂದು ಕಂಕಣ ಬದ್ಧರಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅದನ್ನು ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗ ತುಂಬಾ ಗಾಢವಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ನಮಾಜುವಾದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕಂತಹ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಅವರು ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯಾದರೂ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಎರಡು ಮೂರು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಿ ರಚನೆಯಾಗುವುದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದ್ದು, ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಬಹುಮತ ಪಡೆದು ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಕೆಲವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ರೂಮುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಹ ತೊಂದರೆಯಾಗಿತ್ತು. ರೂಮುಗಳನ್ನು ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕುರ್ಚಿಗಳೂ ಸಹ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಟೇಬರ್ ಮತ್ತು ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಲೇಖಣಿಯೂ ಸಹ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈ ತರಹ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಆದದ್ದು, ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಿದ್ದವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಹೇಗೆ ಇತ್ತೋ ಅದೇ ರೀತಿ ನೋಡದೆ ಇದ್ದುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ರಚನೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನೋಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಿ ಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕು, ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತದಲ್ಲೂ ಸಹ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ತಳೆದಿದೆ. ಬೇರೆ ಪರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಷರವರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲೂ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ರೂಢಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳದಿರುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹೈಕೋರ್ಟುನಲ್ಲೂ ಸಹ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಈ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಯಾವ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೋ ಅದು ಇಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಮಲೆಯಾಳಂ ಇದೆ, ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ತಮಿಳು, ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ತೆಲುಗು ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ 80 ಜನ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತುಂಬಾ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕೋರ್ಟು ಮೊದಲಾಗಿ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ನಾವು ಜನತೆಗೆ ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಪೂರ್ತಿಕೆ ಮಾಡಲು ಬೇಕಾದಂತಹ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 25 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಕುಗ್ಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಅವರು ಉತ್ತಮವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ 80 ಜನ ಇಲ್ಲದಿರುವವರು, ನೂರಕ್ಕೆ 20 ಜನ ಇರುವವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕಂತವರ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ಸರ್ಕಾರದವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹದ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ನಮಾಜುವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಜನರು ಸಹಕಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ನೂರಕ್ಕೆ 20 ಜನ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡೆಗಾಣಿಸಬಹುದು ; ಹಂಜನರು, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಈ ಎರಡು ವರ್ಗದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಮುಂದಗಾಮಿತನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಜನಕ್ಕೆ ಏನು ವಾಗ್ದಾನಮಾಡಿದ್ದೇವೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಎಲ್ಲರ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಆಳವಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್ (ತಿಪಟೂರು). —ಸನ್ಮಾನ್ಯಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅಡಳಿತ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಈಗತಾನೇ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣ ಹೊಂದಿದ ಅಡಳಿತ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ತಜ್ಞರು ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಅನುಭವವುಳ್ಳವರಾದ ಮತ್ತು ರಾಜಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಕಾಬೇಕಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಘೋರ್ಪಡೆಯವರು ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಈ ದಿವಸ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾದ ಸಂಗತಿ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೊಸ ರಕ್ತಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್)

ದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿನ ಹಳೆಯ ರಕ್ತದೊಂದಿಗೆ ಹೊಸ ರಕ್ತವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಂಡು ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರಾದ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಇರುವುದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾದ ಸಂಗತಿ. ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಜನತೆಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂಬ ಯಾವ ಒಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೋ ಮತ್ತು ಜನತೆ ಏನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದರೋ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲು ಈಗ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಕೆಲವಾರು ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಸ್ಥಳದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿರುವ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಅನುಭವ ಇರತಕ್ಕ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಆಡಳಿತ ಕ್ರಮವಿರತಕ್ಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಮಂಡಳಿಗಳಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಆಳ್ವಿಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಕೇವಲ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇರಾಖೆಗೆ ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ವೆಚ್ಚ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೂಲಿಗಾರರಿಂದ, ದೀನದಲಿತರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಈಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇಂತಹ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಯಾರು ದಿನನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಆಡಳಿತ ಕ್ರಮವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಮಂಡಳಿಗಳಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಮುಖಾಂತರ ಈ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಕ್ಷೇಮ ಇವೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕ್ಷಾಮವಿದೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಇನ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಲ್ಲದೆ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂತಹ ಕಡೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತಹ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆ ಸಂದೇಶದ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ, ಅವಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಯವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಅಡಚಣೆಗಳು ಆಗಿವೆ ಮತ್ತು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಅಂತಹ ಕಡೆ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ, ಈ ಭೂ ವಿವರಣೆಗಾಗಿ ಎರಾ ಕಡೆಯೂ ಒಂದು ರ್ಯಾಂಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ಬಡವರಿಗೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಎಂ.ಎಲ್.ಎಗಳು ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಎಲ್ಲಾ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಯಾವ ಜನರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಡವರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅಂಥವರಿಗೆ ಹಂಚಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಬಂದಮೇಲೆ ಆ ಕಮಿಟಿಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಹಾಕಿಬಿಟ್ಟು, ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಒಂದು ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೋ, ಆ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿ ಯಾರು ಬಡ ಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಬಡ ಹರಿಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಅದರ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರು ಭೂಹೀನರು ಇದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಬಡವರು ಇದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಇದರಿಂದ ಹರಿಜನರಿಗಂತೂ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ದೀನದಲಿತರು ಪಡುವ ಗೋಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನರಕ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅವರು ಪಡುವ ಅಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆನೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ಆರಿಸಿ ಬಂದಿರುವಂತಹ ಎಂ.ಎಲ್.ಎಗಳು ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿನಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯುವ ಒಂದು ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಉಂಟುಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ, ನಮ್ಮಂತಹ ಎಂ. ಎಲ್.ಎ.ಗಳು ಆರಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ

ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆಎಂದು. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವಂತಹ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೊರ ಕುವಂತೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತೊಂದು ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇರಾಖಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಹರಿಜನರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏನೂ ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಂತಹ ಭೂಮಿ ಯನ್ನು ಹಂಚಿವ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಅಂತಹ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆಯೋಗ್ಯ ವಾದ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ. ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಾವು ಮುಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಅಲ್ಲಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ

ಇನ್ನು ಹರಿಜನರ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಇಡೀ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದುರ್ದೈವದಿಂದ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡ ಹಂಚಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿನಸ ಅಲ್ಲಿನ ಹರಿಜನರು ತಮ್ಮ ಮೈಕ್ಕಳನು 15—20 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಗಿರವಿ ಇಟ್ಟು ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರಸಂಘಕ್ಕೆ ಷೇರನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪಡಬಾರದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಹರಿಜನರಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿನಸ ನಾನು ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ನೇರವಾದ ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಆಗುವಂತಹ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ನೂತನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಇವತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದವರು, ನಾಳೆ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು; ಆದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡ ಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯವೆಂದರೆ, ಇಂತಹ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರವಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗಿನ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಏನೊಂದು ಬಡ ಜನರ ಕಷ್ಟಗಳಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಇವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ತರುವಕ್ಕೆ ಇದೆಯೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಭಾವಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಸಮಾಜವಾದದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಇವರು ಇಂದು ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬಂದಿವ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಇವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಇರಲಾರದು. ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಯಾವ ಜನತೆಯು ಇವೊತ್ತಿನ ದಿನದ ಮತ ಕೊಟ್ಟು ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುವುವಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿವ್ದಾರೋ, ಅವರು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಾಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೂ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಾದರೂ ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಮಗೆ ಮತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ? ಇವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಎಲ್ಲರ ಮತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿದು, ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ಬಂಗಿ (ಜಮಖಂಡಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೆ, ನಾನು ಈ ಸಪ್ಲಿ ಮೆಂಟರಿ ಡಿಮಾಂಡಿನ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಚ್ಚಿನುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೇಯದಾಗಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ನಂ. 9 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಇರೆಕ್ಟೊರಲ್ ರೋಲ್ಸ್ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ 2,25,000 ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊನ್ನೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ವಿಧಾನ ಸಭೆ ಚುನಾವಣೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮತದಾರರಪಟ್ಟಿ ಏನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೀರು. ಅದರಲ್ಲಿ 100ಕ್ಕೆ 25 ಮಂದಿ ಊರಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅವರ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ ಅದಲ್ಲದೆ ಈ ಪಟ್ಟಿಯು ಬೇರೆ ಕೆಲವು ದೋಷಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ '' ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ವೇಸ್ಟ್ '' ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರು ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ; ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿ ಮಾತ್ರ ಬಹಳ ಕ್ರಮವಾಗಿಮ್ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನ ಮತವು ಕೂಡ ಹೋಗದಂತೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆ ಕೂಡ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಶುದ್ಧವಾದ ಮತದಾರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ಭಾಂಗಿ)

ಇನ್ನು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೀಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಕಾನೂನಿನ 66ನೇ ಕಾಲಂ ಪ್ರಕಾರ ಭೂ ಮಾಲಿಕರು ಡಿಕ್ಲೇರೇಷನ್ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಗೆಜೆಟ್ ನೋಟಿಫಿಕೇಶನ್ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನಂತರ ಭೂ ಮಾಲಿಕರು ತಮ್ಮ ಹಿಡುವಳಿ ಬಗ್ಗೆ ಡಿಕ್ಲೇರೇಶನ್ ಕೊಟ್ಟರು. ತದನಂತರ ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ಸೀಲಿಂಗ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಸರ್ಪ್ಲಸ್ ಏರಿಯಾ ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ ಏರಿಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಡ ಬೇಕಾದಂತಹ ಪರಿಹಾರಧನದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ ಇರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಹಂಚುವ ಕೆಲಸ ತಡೆದು ನಿಂತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರಕಾರದವರು ಆ ಪರಿಹಾರ ಧನ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೀವ್ರ ಏರ್ಪಾಟನ್ನು ಮಾಡಿ ಉಳುವವನೇ ಭೂಮಿಯ ಒಡೆಯನಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಕಾಯದೆ 44ನೇ ಕಲಮಿನ ಪ್ರಕಾರ ನೋಟಿಫಿಕೆಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ''ಟಿಲ್ಲರ್ಸ್. ಆಫ್ ದಿ ಸಾಯಿಲ್ ವಿಲ್‌ಬಿದಿ ಓನರ್ಸ್ ಆಫ್ ದಿ ಲ್ಯಾಂಡ್' ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ದಲ್ಲಿ ಗೇಣಿದಾರರಾಗಿ ಇರುವಂತಹ ಜನರು ಅದರ ಮಾಲೀಕರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ 44ನೇ ಕಲಮಿನ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರ್ ಗೆಜೆಟ್ ಪ್ರಕಟನೆಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಭೂಮಾಲಿಕರಿಗೆ ಇದರ ಪರಿ ಹಾರ ಧನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಬಾಬಿನ ಬಗ್ಗೆ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸು ವಂತಹ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಸಚಿವರಿಗೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಅಡ್ಮಿನಿಷ್ಟ್ರೇಶನ್ ಆಫ್ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನ್ಯಾಯ ವೆಂಬುದು ಬಾಗಿಲನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯಬೇಕು. ಜಸ್ಟೀಸ್ ದೂರದಲ್ಲಿ ದೊರೆತರೆ ಲಟಿಗಂಟಿನ್ನ ವಿಪರೀತ ವಾಗಿ ತ್ರಾಸಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮುನ್ಸೀಫ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟು ಖರ್ಚನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಎರಡನೇಯದಾಗಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುನ್ಸೀಫ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರುಗಳಿಗೆ ವಾಸಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಿ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಲ್ಲ. ಅವರು ಖಾಸಗಿ ಮನೆಮಾಲಿಕರ ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆಯಿಂದ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗು ತ್ತದೆ. ಆಯಾ ಮಾಲಿಕರ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಆಯಾ ಮುನ್ಸೀಫ್‌ರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ನಿರ್ಣಯ, ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವೆಚ್ಚಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಎರಡನೆ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೋಟ ಆನ್ ಅಕೌಂಟ್ ಮತ್ತು ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ತುಂಬಾ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀಡಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಪಿ. ಚನ್ನಪ್ಪ (ಮಾಗಡಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಬಂಧುಗಳೇ, ಈ ದಿವಸ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮತ್ತು ಪೋಟ್ ಆನ್ ಅಕೌಂಟ್ ಈ ವಿಚಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ನಾನು ಅದರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಒಂದೆರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ನನ್ನ ಭಾಷಣ ವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಎರ್ಲಾ ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗಳಿಗೂ ಹಣವನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಣವನ್ನೇನೋ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದರ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾತ್ರ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇರಿಗೇಷನ್‌ಕ್ಯಾಪ್ಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಕ್ಯಾಪ್ಸ್ ಮತ್ತು ನಾನ್ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಕ್ಯಾಪ್ಸ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಎರಡು ಭಾಗಗಳಾಗಿವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮತ್ತು ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಎರಡು ಭಾಗಗಳಿದ್ದುವು. ಈಗ ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೇವಲ ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ಹೆಚ್ಚು ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕಡೆಗೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಬ್‌ವೆನ್‌ಷನ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಪಾಳೆಯಗಾರರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ರಾಜಮಹಾರಾಜರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದಂಥ ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳು ನಾದುರಸ್ತಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿವೆ, ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಹೆಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 5-10-15-20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಆ ಕೆರೆಗಳ ದುರಸ್ತಿಮಾಡಿದರೆ ನೂರಾರು ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನು ಮಾಡಲು ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿ

ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮೇಜರ್ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ನಿಗೇ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸೌಕರ್ಯ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸೌಕರ್ಯ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕು. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಮೈನರ್ ಇರ್ರಿಗೇಷನಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕ್ಯಾಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಏರಿಯಾಗಳಿವೆ. ಅಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮೈನರ್ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ಸಾಧ್ಯ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ 10–12 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪಿಕಪ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅದ್ಯತೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಸಾರಿಗೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕೇವಲ ನ್ಯಾಷನರ್ ಹೈವೇ, ಸ್ಟೇಟ್ ಫಂಡ್ ರೋಡ್ ಮತ್ತು ಇಂಟರ್ ವಿಲೇಜ್ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ ರೋಡ್‌ಗಳ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದೇನೂ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಆದರೆ ಪಿ. ಪಿ. ರೋಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯ ಏನೇನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ಕ್ಷಾಮ ಬಂದರೆ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅಂತಹ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸಗಳು ಏನೇನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನೇ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ರೈತರು ಬೇಸತ್ತು ಸರಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ನ್ಯಾಷನರ್ ಹೈವೇಗೆ ಕೊಡುವಷ್ಟು ಅದ್ಯತೆಯನ್ನು ಇಂಟರ್ ವಿಲೇಜ್ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅದ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಈಗ ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಇಂಟರ್ ವಿಲೇಜ್ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ ರೋಡ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಮಾಡಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ I V C ರೋಡುಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ವಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಹಣವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ.ಗೆ I. V. C. ಗಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಣವನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ನ್ಯಾಷನರ್ ಹೈವೇಗೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೂ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ಅವರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಏನಾದರೂ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳ ಕಾಮಗಾರಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಕೇವಲ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಅಥವಾ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ. ಅವರ ಒಟ್ಟು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಕೇವಲ ಇಂಟರ್ ವಿಲೇಜ್ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ ರೋಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಿಂದ ಯಾರಿಗೇ ಆಗಲಿ, ಅಥವಾ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಗೇ ಇಂತಹ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ, ಆಯಾ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಆಯಾ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೆ ಕೇವಲ ಪೇಪರ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ಸ್ ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಅಧ್ವಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಅನೇಕಸಾರಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳ ಸೆಮಿನಾರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಾವು 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಆಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ಒಂದು ಸೌಕರ್ಯವೂ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನವರಿಗೆ ದೊರೆಯುದೆ ಅವರು ಅನೇಕ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಸೌಲಭ್ಯವೂ ಒದಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಯಾವ್ಯಾವ ಐಟಂಗೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸುತ್ತೀರೋ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಸಬರಾಗಿ ಬಂದಿರುವವರು ಮೇರೆ ಯಾವ ಒಂದು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನು ಎತ್ತುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಚಾರಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಕ್ಷವಿಡಬೇಕು. ಇದುವರೆಗೂ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಸರಿಹೋಗಲಿ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಜಿ. ಚನ್ನಪ್ಪ)

ಇನ್ನು ಅಗ್ರಿಕರ್‌ಚರಲ್ ವಿಷಯ. ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳಿದರೆ ಬರೀ ಸೆಮಿನಾರ್ಸ್ ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಆ ಸೆಮಿನಾರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಸ್ಕೀಮು, ಈ ಸ್ಕೀಮು ಆಗಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು, ಇದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳೂ ಸಹ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಹೊಸದರಲ್ಲಿ ಮುಂಚೆ ಇಂತಹ ಸೆಮಿನಾರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಚರ್ಚೆಯಾದರೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರತಿಫಲ ಜನರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಅಂಥಾದ್ದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ರಿಫ್ರೆಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೋರ್ಸುಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ರೈತರಿಗೆ ಆಹಾರಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ತಿಳಿವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೂಡಲೇ ಆಗಬೇಕು. ಶಕ್ತಿವಾನ್ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ ಮತ್ತು ನಜ್ಜೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ತಕ್ಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಆ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ವೃಥಾ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಈ ಮೂಲಕ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕು. ನುರಿತ ರೈತರನ್ನೊಳಗೊಂಡಂಥ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ರೈತರು ಬೆಳೆದಂಥ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ರೇಟನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆಹಾರದ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಪರದೇಶಗಳೊಡನೆ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವುದು ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತನಾದವನಿಗೆ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಲೆ ಇದ್ದಾಗ ಜನಗಳು ಯಾವರಿಸರು ಇಲ್ಲದೇ ತಾವಾಗಿಯೇ ಮುಸಿಕಿನ ಜೋಳವನ್ನು ಮಳೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಬೆಳೆದರು ಕಾರಣ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಪಡೆಯ ಬಹುದೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ್ಯದಿಂದ ರಾಗಿ ಆದರೆ ಒಂದು ಪಲ್ಲ ಆಗುವ ಕಡೆ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು ಎಂದು ಬೆಳೆದರು. ಜೋಳದ ಬೆಲೆ ಕ್ವಿಂಟಾಲಿಗೆ 25ರಿಂದ 30—40 ರೂಪಾಯಿಗಳಾಯಿತು. ಹೀಗಾದುದರಿಂದ ಜೋಳವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟರು. ಅದರಿಂದ ಆಹಾರ ಅಭಾವ ಹಾಸ್ಯಾಯಿತು. ಆದುದರಿಂದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ರೈತನ ಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ ದರಿಂದ ಸೆಮಿನಾರುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥಹ ಸೆಮಿನಾರುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾಗುವ ಹಣವನ್ನು ರೈತನಿಗೆ ಒಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ :—ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ 500 ರೂಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅವನು ಮಾರಿದಾಗ 250 ರೂಪಾಯಿ ಬರುವುದಾದರೆ ಅವನು ಯಾವರೀತಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವನ ಖರ್ಚಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ರೇಟನ್ನು ಫಿಕ್ಸ್‌ಮಾಡಿ ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಯಿಂದ ರಾಭ ಬರುವಂತಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅವನು ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆಹಾರಾಭಾವ ತಾನಾಗೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೇಯದಾಗಿ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಆಹಾರ ಸರಬರಾಜು ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಕಾಲುಮೇರೆ ನಿಲ್ಲುವಂತಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ರೈತರು ಬೆಳೆಯುತಕ್ಕ ದವಸ ಧಾನ್ಯಗಳೀನಿವೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ನಿರಿಯಾದ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ ಅವರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ರಾಭ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಸಹಾ ರೈತರಿಗೆ ಅವರು ಬೆಳೆಯುತಕ್ಕ ದವಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ರೇಟನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡಿದ್ದಾರಂತೆ. ಅವರು ಬೆಳೆದು ಬೆಳೆ ಹಾಸ್ಯಾಯಿತಾಗಿ ಬೆರೆ ಕುಸಿಯುವಂತಾದಾಗ ಸರಕಾರದವರು ರೈತನಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಗೊತ್ತಾದರದಲ್ಲಿಕೊಂಡು. ಅದು ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಬೆಳೆದ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆಬೆಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮೀನುಗಳಿಗೆ ತಿನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಒಂದು ನಿಗದಿಯಾವ ಧಾರಣೆ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರಂತೆ.

5-00 P.M.

ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೇವಲ ಕಾಗದದಮೇಲೆ ನಡೆದಿರತಕ್ಕವುಗಳಾಗಿವೆ. ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಆ 'ಗರೀಬೀಹಟಾವೋ' ಮತ್ತು

ಚುನಾವಣೆಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಜನರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಭಾಷೆ ಪ್ರಮಾಣಗಳೆಲ್ಲಾ. ನಾವಿಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಮರೆತು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ನಾವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ರೈತನ ಧಾನ್ಯಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ರೇಟು ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ರೈತನ ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿದ್ದೇ ಹೇಳಿದ್ದು. ಅವರಿಗೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಗೂ 400-500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಆದರೆ ಆ ಹಣ ಏತಕ್ಕೂ ಸಾಲದೆಂದು ಆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅವರಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲು ಮನೆಯೊಂದಕ್ಕೆ 3 ಸಾವಿರದಿಂದ 5 ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಸಾಲ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಅವರದೇ ಆದ ಒಂದು ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಅವರಿಂದ ತಲಾ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಷೇರ್ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಮೊದಲು ಮೊದಲು ಯಾರಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡಲಾಯಿತೋ ಅವರಿಂದ ಸಾಲದ ಹಣವನ್ನು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ಕಾರಣ ಎನೆಂದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 1964-65 ರಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿ ಏಕೋಪದಿಂದ ಮಳೆ ಬೆಳೆಗಳಾಗದೆ ಇದ್ದ ಕಾರಣ ಅವರಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಲಲ್ಲ ಯಾವಾಗ ಅವರು ಆ ಸಾಲಗಳನ್ನು ತೀರಿಸಲಿಲ್ಲವೋ ಆಗ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡವರಿಗೆ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಬಾರೋಯಿಂಗ್ ಕೆಪಾಸಿಟಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಲು ಹಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದನ್ನೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜನರು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಷೇರ್ ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳ ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ವಾಲೆ—ತಾಳಿಗಳನ್ನು ಅಡವಿಟ್ಟು ಷೇರು ಹಣವನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಈ ದಿವಸ ಸಾಲ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಎಂದೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಹಾಕಾರ ವೇಳಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ನಾವು ವಸೂಲ್ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮಾಡೋಣ. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಹೊಸವಾಗಿ ಸಾಲ ಕೇಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ಹಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳದೆ ಅವರಿಗೂ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡೋಣ ಎಂದು ನಾನುಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು, ನನಗಿಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಕೆಂಚೇಗೌಡ (ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷಮಹಾಶಯರೇ ಮತ್ತು ಸಭಿಕರೇ: ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ರಾಜ ಮನೆತನದಿಂದ ಬಂದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ರೈತರ, ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಾಗೂ ದೀನದಲಿತರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅನುಕಂಪವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯದ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಹುಟ್ಟುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಹಜವಾದದ್ದು. ಆದರೆ ಅವರು ಹಾಗೆ ರಾಜಮನೆತನದಿಂದ ಬಂದವರಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ರೈತರ, ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಾಗೂ ದೀನದಲಿತರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕಂಪವಿದೆ. ಅವರು ಕಟ್ಟಾ ಸಮಾಜವಾದಿಗಳು. ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಡಜನತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ದುಡಿಯಲು ಅವರು ಕಂಕಣ ಬದ್ಧರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ನಾವಿಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಡತನವನ್ನು ನೀಗತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಗಳು ಬಹಳ ಇವೆ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 23-24 ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಆದರೆ ಆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನತೆ ಜೀವನ ಹಿಂದೆ ಯಾವರೀತಿ ಇದ್ದಿತೋ ಇಂದೂ ಹಾಗೇ ಇದೆ. ಆ ಜನರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ನಗರವಾಸಿಗಳಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವಂಥ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೂ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೂ ದೊರೆಯುಲು ಬಹಳ ದುರ್ಲಭವಾಗಿ ಅವರ ಜೀವನ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅವರ ನಿತ್ಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ ಆದಂಥ ಒಂದು ರಸ್ತೆ ಸೌಕರ್ಯ ಅವರಿಗಿದೆಯೇ ? ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಸೌಕರ್ಯ ಅವರಿಗುಂಟೇ ? ಹೀಗೆ ಅವರಿಗೆ ಆ ಎಮ್ಮೆ ಮೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೊಂದೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನಾಡಾದರೋ ನೂರಕ್ಕೆ 80ರಷ್ಟು ಜನರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಂದಿನವರೆಗೆ ಆ ಗ್ರಾಮಾಂತರವಾಸಿಗಳ ಜೀವನ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೋ ಮತ್ತು ಅವರ ಜೀವನಮಟ್ಟವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಏರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನತೆ ಜೀವನ ಉತ್ತಮವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ನಮ್ಮ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದಿರುವುದಿಷ್ಟೆ. ನೂರಕ್ಕೆ 80 ಜನ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಕೆಂಚೇಗೌಡ)

ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶವೇನಿದೆ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಏಳಿಗೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಯಾರು ನೂರಕ್ಕೆ 80ರಷ್ಟು ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಸುಬಿನಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕಂಥ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆ ಕಸುಬಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅಂಥ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಡಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅವರೇತಕ್ಕೆ ಆ ಕಸುಬಿಗೆ ಜನರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಸುಬಿನಿಂದ ತಂದು ತುಂಬುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ವಿದ್ಯಾವಂತ ತರುಣರಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಸಮಸ್ಯೆ ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಪೀಡಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದೇನು ಉಪಯೋಗ? ಹಾಗೇ ಪೈನ್ಯದಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ ಬಂದ ಶಿಪಾಯಿಗಳಿಗೂ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೇನು ಪ್ರಯೋಜನ? ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆ ಕಸುಬಿನಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೇ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಅದೇ ಕಸುಬಿಗೆ ಹೊಸಬರನ್ನು ಏಕೆ ತರುತ್ತಾರೆ? ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧುವಾದ್ದಲ್ಲ.

ಈ ಹಿಂದೆ ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಲಾಕುಗಳಿದ್ದಾಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡವು. ಆ ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಲಾಕುಗಳು ಇದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರಾವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಳೆಯೇ ಇಲ್ಲದೆ ಆ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಬಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ಆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರಾವರಿಗಳಿಗಾದರೋ ನೀರು ವರಮಾನದ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಇರುತ್ತದೆ. ನಾವು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರ ಕಸುಬಿಗೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾದ ಆ ಪಶು ಸಂಪತ್ತಿನದೆ ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗಾಕೊಡಬೇಕು. ಪಶುಪಾಲನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನತೆಗೆ ವರ್ಷವೆಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಉಪಕಸುಬನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಕೋಳಿ, ಹಂದಿ ಮತ್ತು ಹಸುಗಳನ್ನು ಸಾಕಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಉದಾರವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ವರಮಾನದಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ೭೦ ರಷ್ಟು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ವರಮಾನದಲ್ಲಿ ಕೇಕಡ 80ರಷ್ಟನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜನರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಈ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ (ವೇಮಗಲ್ಲು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಹೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಆ ಲೋಕ ಸಭೆಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದವು ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ತಿಂಗಳು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ವಿಧಾನಸಭೆಗೂ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಿತು. ಈ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಇಡೀ ದೇಶದ ಜನತೆ ಒಂದು ಕೂಗಿಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಕೂಗು ಯಾವುದು ಎಂದರೆ ಬಡತನವೇ ತೊಲಗು ಅಥವಾ ಗರೀಬೀ ಹಟಾವೋ ಎಂಬುದು. ಆ ಸ್ಲೋಗನ್‌ಗೆ ಜನತೆ ಮಾರು ಹೋಗಿ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಆ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಹುಮತ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಆಡಳಿತ ಅಂದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಆಡಳಿತ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಅದರ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ಗೆ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಕಾರಣವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ಗೆ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಕಾರಣವಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿಯ ಆಡಳಿತ ಕೇಂದ್ರದ ಒಂದು ಮೇಲ್ಪಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ

ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅದರ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ಈ ನಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ—ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸೆಸ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಭಾಗದ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಬಂಜರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳ ಆಡಳಿತ ಬಂದಮೇಲೆ ಆ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿರ್ಮೂಲನಾ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿದರು. ಭೂಮಿ ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಎಂದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯವರು ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೂ ಹೋಗಿ ಭೂಹೀನರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಏನು ತಯಾರುಮಾಡಿದ್ದರೋ ಪಟ್ಟಿಯಮೇಲೆ ಆಧಾರ ದಮೇಲೆ ಜನರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಹಿಂದೆ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ ಪಟ್ಟಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಗಾಳಿಗೆ ಹೋಯಿತೋ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಯಿತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವಾವುದೂ ಇಲ್ಲದೆ ಈಗ ಯಾರಿಗೆ ಜಮೀನು ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಯಾರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಭಾವನೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಹರಿಜನರಿಗೆ, ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ 9 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅದು ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಈ ಖರ್ಚನ್ನು ಖಂಡಿತ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಇನ್ನು ಮೋಟಾರ್ ವೆಹಿಕಲ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಸಮತಾವಾದ ಸಮಾಜದ ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಮತಾವಾದವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದರು. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಮಾಡಿದರು. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಕೇಂದ್ರದ ಆಡಳಿತ ಇದ್ದರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗೊತ್ತು, ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸು ಓಡುತ್ತಾ ಇರುವ ರೂಟಿನಲ್ಲೇ ಅನೇಕ ಬಸ್ಸುಗಳು ಆನ್ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಎಂದು ಬೋರ್ಡು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಖಾಸಗಿಯವರು ಬಸ್ಸು ಓಡಿಸುತ್ತಾ ಇದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸು ನಡೆಸುವವರು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಮತ್ತು ಆನ್ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಬಸ್‌ಗೆ ಲೈಸನ್ಸ್‌ಗೆ ಪರ್ಮಿಟ್ ಕೊಡುವವರು ಸರ್ಕಾರದವರೇ. ಇದು ಎಂತಹ ವಿಪರ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸು ಓಡಿಸುವ ವೇಳೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಆನ್ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಬಸ್ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಒಂದು ಆನ್ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಬಸ್ ಓಡಾಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತೆ. ಅದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸೀಟುಗಳೆಲ್ಲಾ ಖಾಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆನ್ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಬಸ್ಸು ದಿನಕ್ಕೆ 5–6 ಟ್ರಿಪ್ ಓಡಾಡಿದರೂ ರಾಭಗಳಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಓಡಾಡಿಸುವ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಎನ್ನುವ ತತ್ವಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದು ಬಹಳ ದುರಾದೃಷ್ಟಕರ. ಇದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಮತಾವಾದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆಯೆ, ಸಮತಾವಾದ ಸಮಾಜವನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಅನುಮಾನಾಸ್ಪದವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬಾಬಿಗೆ 9500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಚುನಾವಣಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಳುವ ಪಕ್ಷ ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದರು ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ 5 ತರಹ ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ಇಟ್ಟು ಜೊತೆಗೆ ಮಿಲಿಟರಿ ಇಟ್ಟು ಒಂದೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ 20–30 ಜನರನ್ನು ಓಡಿಸಿ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಹುರಿಯಾಳುಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವಂತೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅರೀತಿ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇತ್ತ ? ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದಿರಾ ? ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ನನಗೆ ಸಂಶಯ ಉಂಟಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್, ಹಾರ್ಟಿಕಲ್ಚರ್ ಅಂಡ್ ಫಿಶರೀಸ್ ಈ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ 86,59,800 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಔಷಧಿಗಳು, ಸ್ಪ್ರೇರ್ ಪಾರ್ಟ್ಸ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಸಬ್ಸಿಡಿ ಇವುಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ಈಗೊತ್ತು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಬ್ಸಿಡಿ ಇಲ್ಲದೆ ಪೂರ್ತಾ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟು ಔಷಧಿಗಳು, ಸ್ಪ್ರೇರ್‌ಪಾರ್ಟ್ಸ್‌ಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಏನಾದರೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆದಿದ್ದರೆ ಸಬ್ಸಿಡಿಯಿಂದಲೇ ಮುಂದುವರೆದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ)

ಇನ್ನು ಸಿರಿಕಲ್ಚರ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೋರಾರಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚುರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಸಿರಿಕಲ್ಚರ್‌ನವರ ಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ರೇಷ್ಮೆ ಮೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮವಾದ ರೋಗರಹಿತವಾದ ಬೀಜವನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ರೋಗ ಎಂದ ಕೂಡಿದ ಬೀಜ ಸರಬರಾಜು ಆಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಕೋರಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 100ಕ್ಕೆ 90ರಷ್ಟು ಬೆಳೆಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ರೈತನೂ ಹತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ರೋಗದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಬೀಜವನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿದ್ದುದರಿಂದ ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೆ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಅದುದರಿಂದ ಈ ಖರ್ಚನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕಂಥಾದ್ದಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ನ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಕೆಲವು ಹಣವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಅನೇಕ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮೆಟಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಪಾರವಾಗಿ ಜಲ್ಲಿ, ಕಲ್ಕಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಯೋಜನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಒಂದು ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆ ಇದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಹೈರೋಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಹಣ ಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಳುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಖಜೆಂಟರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅಥವಾ ಮಾನ್ಯ ಪಾಟೀಲರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಗುತ್ತೇದಾರರು ಆಗಲಿ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳಾಗಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಈ ಒಂದು ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿವ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ನೋಡಿದರೆ ಆ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಶ್ರಮಜೀವಿ ವರ್ಗದ, ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಒಂದು ಅಂಶವೂ ಕೂಡ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಗರೀಬಿ ಹಟಾವೋ, ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲವಾಗಲಿ ಎನ್ನುವುದು ಕೇವಲ ಸ್ಲೋಗನ್ಸ್ ಆಗಿ ಉಳಿದಿದೆಯೇ ಹೊರತು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಂದು ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿ, ಯೋಜನಾ ಬದ್ಧವಾಗಿ ಶ್ರಮಜೀವಿ ವರ್ಗದ, ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆಗಳು ಈ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಸ್. ಗುರುಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಬಳಿಗೆರೆ) :—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಕೊಡುವ ಹಣವನ್ನು ಸದ್ವಿನಿಯೋಗಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅದು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮೈಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೂಕಾಲು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿರುವ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ಕೂಡ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಒಂದು ಅಣೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ಕಡೆ ಅಡಿಯಿಂದ ನೀರು ನುಗ್ಗುವುದು. ಹೀಗೆ ಹಣ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಮುಂಚೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದರೆ ಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದು.

ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವಾಗ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗವನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸದಾರದು. ಶ್ರೀಮಂತರು ಕಡಮೆ. ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದವರೇ ಜಾಸ್ತಿ. ಅವರ ಹಿತ ನೋಡಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸರಕಾರ ವಿಧಿಸುವ ಯಾವ ತೆರಿಗೆ ಬೀಳುವುದು ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ಎರಡನೆದರ್ಜೆ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರುಗಳು ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರ ನೋಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಟ್ಟಡ ಮತ್ತು ಫರ್ನಿಚರ್ ಇದ್ದರೂ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷದಿಂದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ವ್ಯವಸಾಯದ ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ 10 ಎಕರೆ ಇರುವ ರೈತನ ಬಳಿ ಕಾರಿರುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರೈತನ ಮನೆಯಾಗಿಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವನಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಗೊಬ್ಬರ, ಬೀಜ, ಪಂಪುಸೆಟ್ಟು ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಒದಗಿಸುವರು. ಇದರಿಂದ ಅವನ ಆರ್ಥಿಕಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ರೈತರೂ ಕೂಡ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ

ಸಾಕಾದಷ್ಟು ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವರು ಮತ್ತು ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ಕೂಡ ರೈತರಿಗಿರುವ ಕಷ್ಟವನ್ನರಿತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಹಾಯನೀಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು.

†ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ (ರಾಮನಗರ).—ನನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನೊಂದಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ರಾಜ್ಯವೇ ಆಗಲಿ ಸುಭಿಕ್ಷವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಹಾಗೂ ಸಂಪದ್ಭರಿತ ವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸದುಪಯೋಗವಾಗಬೇಕು. ಮತ್ತು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಮಳೆಬೆಳೆಯಾಗಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿವ್ದಾರೆ. ಗಂಧದನಾಡು, ಚಿನ್ನದನಾಡು ಎಂದು ಮೈಸೂರು ಎಲ್ಲರ ಹೊಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಮೈಸೂರಿನ ಭವಿಷ್ಯ ಆಶಾದಾಯಕವಾಗಲು ಉತ್ತಮ ವಾಗಲು ಇಂದು ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಸರಕಾರವಿಂದ ಖಂಡಿತ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗುರುತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುವ ಸರಕಾರದವರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಯ ಕಣ್ಣೊರೆಸುವ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ಜೂನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಡಬಾರದೆಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲದಿರುವ ಜನ ಸೇರಿಕೆಡ ತೊಂಬತ್ತರಷ್ಟಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಸರಕಾರ ಇದು. ಇಂಥ ಸರಕಾರದಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತತ್ವದಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಎಷ್ಟು ಜನರು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ? ಅಂಥವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆಯಿರುವಾಗ ಸತ್ಯ, ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲದಿರುವವರಿಂದ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಜಾಹಿತ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುಬಲ್ಲದು? ಇಂಥವರು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿತುಳುಕಾಡುತ್ತಿರುವ ಲಂಚಗುಳಿತನವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡಲು ಶಕ್ತರೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಲಂಚಕ್ಕೆ ಕೈ ಒಡ್ಡದಿದ್ದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಹೆದರುವರು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಅಲ್ಲಕಲ್ಲೋಲವಾಗುವುದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದಕ್ಷವಾದ ಆಡಳಿತದ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಲಿ, ದ್ವೇಷ ಏಕ್ಲಿ. ದಕ್ಷತೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇರುವ ಯಾವ ಪಕ್ಷವಾದರೂ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರಲಿ ಅದನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು. ದಾರಿದ್ರ್ಯವನ್ನು ಹೋಗರಾಡಿಸುವುದಾಗಿ ಸ್ಲೋಗನ್ ಇದೆ. ಆದರೆ ಆದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬಜೆಟ್ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ? ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ಲೋಗನ್‌ಗೆ ತಕ್ಕ ಅಂಶ ಒಂದೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಭಿಕ್ಷವುಂಟಾಗಬೇಕಾದರೆ ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಮೋಹಕತೆ ಇವೆರಡು ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು.

5-30 P.M.

[MADAM SPEAKER in the Chair]

ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀವು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ನಿಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ನಾವೂ, ನೀವೂ ಮರೆಯುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ತರದೆ ಹೋದರೆ ನಿಮಗೆ ಬಡಜನರ ಶಾಪ ತಟ್ಟದಿರದಾರದು. ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಇರತಕ್ಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ನರಿತೂಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ವಿನಂತಿಸಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯಿರುವ ಜನರಲ್ಲಿ 50 ಜನರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರೇ ಅಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರ ಹೆಸರಿಗೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಹೆಸರಿಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬರುವಂಥ ಜನರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಗೌರವಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಯಿಂದ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಚಿನ್ನದ ಹೊಡಿಕೆ ಹಾಕಬಹುದಾಗಿದೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದ್ದು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ)

ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ನಮ್ಮದು ಚಿನ್ನದ ನಾಡು ಎಂದು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಈ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ರೋಗರಹಿತವಾದ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತಾವು ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಕೊಡದೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ದೇವರ ಮುಂದೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯದ ಬೆಳೆಸುವಿಕೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ, ಗುಂಡಿತೋಡಿ, ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ವರದಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿದೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಳೆಹೋಯಿತು. ನಾವಾಗಲೀ, ನೀವಾಗಲೀ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದರೂ ಭಗವಂತ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಿಮ್ಮದು ಬಹುಮತದಿಂದ ಗೆದ್ದಿರುವ ಪಕ್ಷವಾದರೂ, ನಿಮಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಮೇಲಿನಿಂದ ಘೋಷಣೆ ಬರಬೇಕು, ನೀವು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ರಚಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಯಾರನ್ನೋ ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಅರಸು ಅವರಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಗೌರವಪಟ್ಟಿರುವವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಬ್ಬ. ಆದರೆ ಅವರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಕಡಿಮೆಯಾದಾಗಲಾಗಲೀ, ಅಶಿಸ್ತು ತಾಂಡವವಾಡಿದಾಗಲಾಗಲೀ, ಲಂಚ ಕೋರತನ ನಡೆದಾಗಲಾಗಲೀ ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಜನತೆಯ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರು ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಮಾನ ನಿಮಗೆ ಇದ್ದರೆ ವಿಧಾನಸೌಧವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದಂತ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿ ಹೇಗೆ ಹೆಸರನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆಯೋ ಹಾಗೆ ಮೈಸೂರುರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀವು ಉಳಿಯಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಈ ದಿವಸ ನಾನು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನೀವು ಮರೆಯಬಾರದು. ನಾವೂ, ನೀವೂ, ಈ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನತೆಯ ಮಧ್ಯೆ ಓಡಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ! ಗ್ರಾಮಾಂತರದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಕಾರ್ಯಾಜಿಗೆ ಸೇರಲು ಕರೆಸುತ್ತೀರಿ. ಏಮ್ಮ ದಿವನ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ಗ್ರಾಮಾಂತರ ರೈತರ ದುಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಇಂಥ ವಹಿವಾಟು ಎಷ್ಟುದಿನ ನಡೆದೀತು ? ಸರ್ಕಾರದ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಜನ ಸಂಘಟಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಬಡವನಾದರೈತ ದೇಶದ ಬೆನ್ನು ಮೂಳೆಯಾದ ರೈತನನ್ನ ಮರೆಯಬೇಡಿ. ಗ್ರಾಮಾಂತರದ ದಟ್ಟ ದರಿದ್ರ ರೈತರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನೀವು ಕರುಣೆಯಿಂದ ನೋಡಿ ಅವನನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸದೆ ಹೋದರೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ದಿವಸ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ಬಂಗಲೆ, ಒಂದು ಕಾರು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೇನಾದರೂ ನೀವು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ದೇಶದ ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನ, ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರೇ ಆಗಿರಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ತುಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಅನೇಕ ಜನ ಮಿತ್ರರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ ; ಅದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ರೆವೆನ್ಯೂ ಖಾತೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಬಯ್ಯುವುದಿಲ್ಲ. ರೆವೆನ್ಯೂ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇರುವಷ್ಟು ಬೈಗುಳ ಇನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ರೈತರಮಕ್ಕಳು, ಒಕ್ಕಲಿಯ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಮಕ್ಕಳು, ಒಕ್ಕಲಿಯ ಇರಾಖೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ದಕ್ಷವಾಗಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಚೇರಿಗಳನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಟಿ. ಎ. ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಯೇ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದವು. ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಪ್ರವಾಸಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಕೆಲಸಪಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಾರು ಹತ್ತಿ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನತೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಶಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಕಚೇರಿಗಳನ್ನೂ ತುದ್ದೀಕರಣ ಮಾಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರವಾಸದವರೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಾಮುಂದೆಯೇ ಈಗ ನೀವು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ· ಕುರ್ಚಿ ಇಲ್ಲ, ಬೆರ್ ಇಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಲ್ಲ.

ವೆಂದರೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಜನ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸೂಪರ್‌ವಿಷನ್‌ಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಶಾಸಕರಿಗೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ ನೀವು ಬಂಗಲೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಶಾಸಕರಾದವರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಇನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನಮಲತು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ?

ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಬೇಕು ಎಂದು ಹೆಳತಕ್ಕವನು ನಾನು. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಾದಭ್ಯ ನಮಗೆ ತಾಯಿ, ನೀವು ನಮ್ಮನ್ನು ಹಡೆದಿದ್ದೀರಿ, ಎತ್ತಿ ಹಾಲು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಒಳ್ಳೆಯಬುದ್ದಿ ಕಲಸಿದ್ದೀರಿ, ತಾಯಿ ಆಗಿದ್ದೀರಿ ಸರಿಯೇ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಕಲುಷಿತವಾದರೆ ಅದನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ನಂದರ್ಭಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ತಲೆಯಮೇಲೆ ಧರ್ಮದತಕ್ಕಡಿ ಇದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಜನವಿರತಕ್ಕ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ಹಾಕಿ ನವಾಕಾಲ ಮಹಾನರನ್ಯತಿ, ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯರು ಹೇಗೆ ಧರ್ಮವನ್ನು ತೂಗಿ ಬಿಡವರ ರಕ್ಷಿತರಾಗಿದ್ದಾರೋ ಆದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಎಡಗೊಡದೆ ಈ ಮೈತ್ರಿಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಹೋಗದ ಹಾಗೆ ರಕ್ಷಣೆಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ನದಾಕಾಲ ಗೌರವಿಸುವಂಥ ನದ್ಬುದ್ಧಿ ತಮಗೆ ಉಂಟಾಗಲಿ. ತಾವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಈ ದೇಶದ ಹೆಣ್ಣು ಮತ್ತು ಗಂಡು, ದೀನದಲಿತ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆತು ಧರ್ಮ ಸಾಂಪನೆಯಾಗುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಲಿ. ಆ ರೀತಿ ಮೊದಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಭಗವಂತನು ನದ್ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† **Smt. VIJAYA DEGAI** (Chitapur).—Madam Speaker, at the outset I support the Supplementary as well as the interim Budget that are before the House today. I congratulate the Finance Minister for having presented the tax-free as well as interim budget after taking over as Finance Minister within a few hours. The budget actually is a clear-cut, open and straight forward budget. He has brought the budget from a camouflage to reality. The Finance Minister is justified in asking for some more time because he wants to have a fresh look at the financial position of our State as well as major problems which are facing our State. He wants more time to present a more purposeful budget somewhere in the month of June. Not only this. We are all aware of the fact that we are all facing an overall deficit of 30·5 crores and it is the duty of one and all of us to see that somehow this overall gap should be bridged up and we must think of some valuable, constructive and broad suggestions to bridge this overall gap. I have two suggestions to make. One is to tap the rural rich and the second is by means of levies and taxes.

The Hon. Minister has made a short reference in his speech that Budget Estimate for 1971-72 had estimated and overall deficit of Rs. 15.72 crores and very surprisingly it has shot up to Rs. 42.60 crores. When we look to the revised estimates we have got considerable increase in these estimates and the main reasons given for this increase are that there is a short fall of Rs. 10.27 crores in revenue receipts which has not been realised and Rs. 11 crores on irrigation projects, including the Cauvery projects. Cauvery projects are given due and considerablo attention. I do not understand why special reference is made te Cauvery. This means that our Krishna project has not come into the mind of the Finance Minister and it has not got its due share in ths project programme. I request the Hon. Finance Ministr to drive hio attention towards this and provide adequate and considerable share te the Upper Krishna Project so that it can be completed. I feel it is the only major project in the North Mysore and I belong to that area. I

(SMT. VIJAYA DESAI)

urge upon the minister to probe into the shortfall in anticipated receipts. With all the paraphernalia that the Gorvernment has, I cannot understand why this amount of Rs. 10.27 crores have not been realised. I feel there is lethargy on the part of the Government departments and I request the Hon. Minister to gear up the Government machinery as well as plug every loophole.

Then out of 105 crores central assistance for the Centrally sponsored schemes we have received Rs. 45.25 crores. What happened to the remaining amount ? It is high time we ask the Central Government to disburse that grant as well.

As regards the assistance to Bangala Desh Refugees, Rs. 184 lakhs are supposed to be rised from the levy introduced and since this problem has been put an end to, I do not think we must stop this thing at this level but I feel some more levies should be introduced because this is a levy imposed on Entertainments Act, Stamp Act as well as the Sales Tax Act and on luxury articles some more levy can be imposed. By doing this we can have some more revenue which can improve the financial position of our State.

Then the biggest commitment of our Government that haunts every Hon. Member is Rs. 10 crores. This is due to the revision of emolument of Government employees and Dearness Allowance. I feel that the Government must have already thought of some solution before having these orders in mind. If they do not find out a solution it will hit the State Exchequer. So, not only the Government of India, Planning Commission and the Finance Commission should look into this matter but even the State Government must have equal interest to look into this matter and somehow it must be met with.

It is appealling and deploring to realise that an amount of Rs. 76 crores had been utilised by us in the form of overdraft and the Hon. Finance Minister is already thinking of putting an end to this and adopting more systematic efforts. It is highly commendable and I feel this should be done.

To improve the financial position of our State I would like to give you a suggestion. An expert study should be made to tap the rural rich. This involves some legal and constitution changes. That is why I say that an expert study should be made first to tap the rural rich. Measures should be taken to realise the amount of Rs- 10.27 crores from revenue receipts- More vigilant measures should be taken to check diversion of black monthy from the agricultural income, by the Industrial houses, big business houses. Efforts should be made to see that black money is not converted into white money through agricultural income. The Hon. Minister for Finance comes from an industrial family of industrialists and it is needless for me to mention this. He can plug evrey loophole.

Lastly I would like to say about the rural water supply, approach roads and development of weaker sections of the society. They should be given first priority in the budget.

With these few words I support the budget and thank the Chair for having given me time to speak.

Thank you.

† Sri CHOWDA REDDY (Chintamani) :

[*Spoke in Telugu*]

† శ్రీ బి. బైరవప్పాజి (తురువేకెరె).--అధ్యక్షరీ, ఈ దివస నమ్మ అర్థసచివరు నమ్మ ముందే మండిసిరతక్కంథ సప్లిమెంటరి డిమ్యాండ్ మత్తు నాల్కు తింగళవరేగే మండిసిరువ తాత్కాలిక ఆయవ్యయ పత్ర ఏనిదే అవుగళన్ను నాను హృర్వకవాగి స్వాగతిసి ఎరడు మాతుగళన్ను ఆడువుదక్కే ఇచ్ఛిసుత్తేనే. నమ్మ అనేక స్నేహితరు ఈ బగ్గే కెలవు టీకేగళన్ను కూడ మాడిదరు. అర్థసచివరు ప్రారంభదల్లే హేళిద్దారే, ఏనెందరే, నావు అధికారక్కే బందు ఎరడు దివసగళు మాత్ర ఆగిదే, అద్దరింద ముందే ఎల్లవన్ను పరిశీలనేమాడి జూన్ తింగళల్లి నేరవాదంథ బడ్జెట్‌న్ను తరుత్తేనే ఎంబుదాగి అవరు కేంట్రరతక్కంథ ఈ ఒందు ఆశ్వాసనెయ మేరే నావు ఈగిన తాత్కాలిక ఆయవ్యయ పత్రద బగ్గే టీకే మాడువుదు అష్టు ఉచయుక్తవాగువుదిల్లవేందు నానాదరూ కూడ భావిసుత్తేనే. నమ్మ జిల్లెయ మట్టిగే హేళువుదాదరే నమ్మ జిల్లే బహళ బడతనద జిల్లే యాగిదే. నమ్మ జిల్లెయల్లి బరీ బరడు భూమి హొందిరువ రైతాపి జన జాసి ఇద్దారే, మత్తు కష్టకార్పణ్యగళన్ను అనుభవిసుత్తిద్దారే. ఈ విచారవన్ను ఈగాగలే సర్కార దవరు మనగండిద్దారే. హేమావతి నీరన్ను తుమకూరు జిల్లేగే మత్తు మండ్య జిల్లెయ నాగమంగలక్కే కొడబేకేందు నావు హందే ఈ సభెయల్లి అనేక సల ప్రస్తావ మాడిద్దేవు. అదక్కే సరకార్దవరు ఎరడనే హంతదల్లి నీరన్ను కొడుత్తేవేంబ ఆశ్వాసనెయన్ను సహ కొట్టిద్దరు. ఈ విచారవల్లి సంబంధపట్ట అధికారిగళు కార్యప్రవృత్తరాగిద్దారే మత్తు సాకష్టు కెలసవన్ను సహ మాడిద్దారే. ఉళిద కెలసవన్ను జాగ్రతే మాడువంతాగలు సర్కారదవరు ఈ బగ్గే హెచ్చు హణవన్ను ఒదగిసబేకు. లిఫ్ట్ బ్యాంక్ చానల్‌నింద నీరన్ను కొడబేకేందు సర్కారదవరన్ను అల్లియవరు కేళికొండిద్దారే. ఈ చానల్ కెలస నడెయుత్తిదే. అదన్ను ఆళకడిసువుదాగలే, అగలపడిసువుదాగలే ఇద్దరే అదన్ను తక్షణ మాడిసబేకు. ఈ కెలసవన్ను జాగ్రతే మాడదే హోదరే ముందే తుమకూరు జిల్లెయ గుబ్బి, తురువేకెరె, కుణిగల్ మొంతాద తాల్లూక్‌గళిగే తొందరెయాగుత్తదేందు మాన్య సచివరల్లి నాను ప్రార్థనేమాడికొళ్ళుత్తేనే. భారీ నీరావరి యోజనెగళ భాతెయన్ను ఇట్టుకొండిరతక్క మాన్య ముఖ్యమంత్రిగళు ఈ విషయద బగ్గే హెచ్చు నిగావహిసబేకేందు ఎనంతి మాడికొళ్ళుత్తేనే. కావేరి బేసిన్‌నల్లి బరతక్క యోజనెగళ కెలసగళిగే 11 కోటి రూపాయిగళన్ను ఇట్టిద్దారే. 1973నే జూన్‌తింగళొళగే హేమావతి యోజన కెలస ముగియబేకాగిదే, ముగిసుత్తేవేందు ఈగాగలే సర్కారదవరు తీర్మాన మాడికొండిద్దారే. అష్టరల్లియే లిఫ్ట్ బ్యాంక్ చాన్‌లన్ను అగలపడిసి తుమకూరు జిల్లేగే నీరన్ను కొడబేకేందు సర్కారవన్ను ప్రార్థనే మాడికొళ్ళుత్తేనే. నమ్మ దురదృష్ట వేందు కాణుత్తదే, తుమకూరు జిల్లే నీరరావరియల్లి ఎల్ల జిల్లేగళిగింతలూ నిక్కష్టవాదంథ స్థితియల్లదే ఇంగేషన్‌నల్లి 9 పర్‌సెంట్‌గింత ముందే హోగిల్ల. బేరే జిల్లేగళన్ను లెక్కక్కే తగేదుకొండరే, కెలవు జిల్లేగళు ఇరిగేషన్‌నల్లి 30 రింద 40 పర్‌సెంట్‌వరేగే ముందే హోగిదే అదరే తుమకూరు జిల్లే మాత్ర 8 అథవా 9 పర్‌సెంట్‌గింత ముందే హోగిల్ల. ఈ కారణదింద సర్కారదవరు దయమాడి నమ్మ జిల్లేగే హేమావతి మత్తు భద్రా యోజనెగళింద నీరన్ను ఒదగిసుత్తారేందు నానాదరూ తిళిదుకొండిద్దేనే. శిరా, మధుగిరి, పావగడ, చిక్కనాయకనహళ్ళి, నాగమంగల తాల్లూకిన జనరు నీరావరి అనుకూల ఇల్లదే బడతనదింద బేనత్తిద్దారే. నమ్మ జిల్లెయల్ల మళెయాగువుదు కూడ వర్షక్కే 20

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ)

ರಿಂದ 24 ಅಂಗುಲಗಳು ಮಾತ್ರ. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 15 ರಿಂದ 20 ಅಂಗುಲದೊಳಗೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆಯೂಕೂಡ ವ್ಯಾಮುಖ್ಯತೆ ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ರಾ ಮೆಟೀರಿಯರ್ಸ್ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹೇಮಾವತಿ ಮತ್ತು ಭದ್ರಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದು. ಈ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಿಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನಾದರೂಕೂಡ ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಎರಡು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು 1973ನೇ ಇಸವಿಯೊಳಗೇ ಮುಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ 1974ರೊಳಗೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ವಾಲಿನ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ವಾಲಿನ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕು ನಮಗೆ ಪೋಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೇಮಾವತಿ ಮತ್ತು ಭದ್ರಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಮುಗಿಸಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮತ್ತು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಾಗಮಂಗಲ ತಾಲೂಕ್‌ಗೆ ಜಾಗ್ರತೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಾಬಿಗೆ ಈಗ ಏನು ಹಣ ಕೇಳಿವ್ವಾರೆ, ಅದು ಸಾಲದೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಜನ ರೈತರು ಬಾವಿ ತೋಡಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ 3 ರಿಂದ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಸಾಲ ಪಡೆದು ಬಾವಿ ತೋಡಿಸಿದರು. ಈ ಹಣದಿಂದ ಕೆಲವು ಬಾವಿಗಳ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ಜನ ರೈತರು ಕೊಂದರೆಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಕಷ್ಟ ಪಮ್ಮು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ಆಥವಾ ನಾಲ್ಕು ಡ್ರಿಲಿಂಗ್ ಮಿಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಎಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಆಗುವ ಖರ್ಚನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರೈತರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಂತುಗಳ ಮೂಲಕ ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕು. ಇದು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ. ಹೇಮಾವತಿಯ ನೀರನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೈತರಿಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ತೆಂಗಿನ ತೋಟಗಳು ಇವೆ. ಹೇಮಾವತಿ ನದಿ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಿಂದ, ಸೀವೇಜ್ ವಾಟರ್ ಪಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ನೀರಿನ ಅಂಶ ಪಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ತೆಂಗಿನ ಫಸಲು ಪಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ದನದ ಒಂದು ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಈ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಹೇಮಾವತಿ ನದಿ ನೀರನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದರಿಂದ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 9 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ನೀರಾವರಿ ಎನು ಆಗುತ್ತಿದೆ, ಅದು ಹತ್ತೂವರೆ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಆಥವಾ 11 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್‌ಗೆ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಬಡತನವನ್ನು ನಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕೊಂಚಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಾಸನಕೊಬ್ಬರು ಈಗ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅರಿವು ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜನರು ಕೂಡ ಕಷ್ಟದಿಂದ ನರಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಮಾವತಿಯೋಜನೆಯ ನೀರನ್ನು 1973ನೇ ಜೂನ್ ಒಳಗೆ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಏನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

6-00 P.M.

ಇನ್ನು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ತುರುವೇಕೆರೆ, ತಿಪಟೂರು ಮುಂತಾದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ತೆಂಗಿನ ತೋಟಗಳಿಗೆ ಆಣೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಸರಕಾರದವರನ್ನು ಸುಮಾರು 8-10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತೆಂಗಿನ ಆಣೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ತೆಂಗಿನ ಗಿಡದಲ್ಲಿ 50 ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಬಿಡುವ ಮರದಲ್ಲಿ 100 ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಬಿಡತಕ್ಕಂಥ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ತುರುವೇಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ತಿಪಟೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಈ ತೆಂಗಿನ ಆಣೆಯನ್ನು ಹಾಕತಕ್ಕಂಥಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ದುರಾದೃಷ್ಟ

ವಶಾತ್ ಯಾವುದೋ ಕಾರಣದಿಂದ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ನಿಲ್ಲಿಸಿತ್ತು. ತೆಂಗಿನ ತೋಟಗಳಿಗೆ ತೆಂಗಿನ ಅಣಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಹಣವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾವು ಅನೇಕಸಾರಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅದು ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬದು ಅಥವಾ ಕಾಂಟೂರ್ ಬಂಡಿಂಗ್ ಎಂದು ಏನು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ಅರ್ಥ ಹಣವನ್ನು ಈ ತೆಂಗಿನ ತೋಟಗಳಿಗೆ ಅಣಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಉಳಿದ ಅರ್ಥ ಹಣವನ್ನು ಬದು ಅಥವಾ ಕಾಂಟೂರ್ ಬಂಡಿಂಗ್ ಹಾಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದಾದರೆ ಇದು ನಮ್ಮ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾರ್ಕೆಲ್ಲದು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ವರಪ್ರಸಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಂಗಿನ ತೋಟಗಳಿಗೆ ಅಣಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಅಣಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಒಂದು ದರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಕಾಂಟೂರ್ ಬಂಡಿಂಗ್ ಹಾಕಿಸತಕ್ಕಂಥಾ ಯೋಜನೆ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಈ ತೆಂಗಿನ ಅಣಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗಾಗಲೇ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಜನತೆಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊರೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇಷ್ಟುವಂತಹ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ಬಹಳ ಚಾಕಚಕ್ಯತೆಯಿಂದ ಅವರ ಒಂದು ಅನುಭವದ ಮೇರೆ ಈ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ಜನತೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಯಾವ ಒಂದು ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕದೆ ಈ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನಾವು ವಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮಾಜವಾದವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆಶೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದನ್ನು ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಹಣಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಡತನವನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರಿಗೂ ಹೊರೆಯಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಮುಂದೆ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

MADAM SPEAKER.—The House will now rise to meet tomorrow at 1 P.M.

———

The House adjourned at Five Minutes past Six of the Clock to meet again at one of the Clock on Tuesday the 28th March 1972.

———

WD 17122—GPB—470—5-5-1972